

Základní školy se z hlediska prevence nejčastěji obracejí na pedagogicko-psychologické poradny a dále na orgán sociálně-právní ochrany dětí. Naopak na střediska výchovné péče, jiné instituce či odborníky nebo zdravotnická zařízení se školy obracejí v nejmenší míře.

Školy byly dotazovány také na četnost kontaktu s oblastním metodikem prevence (zaměstnanec pedagogicko-psychologické poradny). V pravidelném kontaktu je s oblastním metodikem prevence zhruba polovina základních škol (plně organizované školy ve větší míře než školy jen s 1. stupněm). Necelá polovina škol tedy s oblastním metodikem prevence nespolupracuje (29,6 % škol ví, kdo to je, ale není s ním v kontaktu a 17 % škol jej nezná, metodik je nekontaktoval), což je poměrně alarmující zjištění.

Mezi kraji byly v tomto ohledu zjištěny výrazné rozdíly. Například v Moravskoslezském kraji pravidelně spolupracuje s oblastním metodikem prevence 74,2 % škol, zatímco v Libereckém kraji a v Kraji Vysočina je to jen 29 %, resp. 29,5 %.

Z pohledu podoby spolupráce lze uvést, že oblastní metodik prevence nejčastěji organizuje setkání pro školní metodiky prevence (90,3 % škol) a přeposílá školám aktuální informace (83,6 %). Často také poskytuje poradenství v konkrétních případech (79,9 %), méně častá je pak intervence přímo ve třídách (včetně diagnostiky) – o tu požádalo pouze 43,1 % škol.

3.2.4 Krizové plány pro řešení výskytu rizikového chování

Školní preventivní strategie by měla obsahovat krizové plány, tj. postupy, jak reagovat v případě výskytu rizikového chování. Tyto plány mohou být součástí minimálního preventivního programu, nebo mohou být vytvořeny samostatně.

Tabulka 11

Písemné krizové plány pro řešení výskytu jednotlivých typů rizikového chování – podíl škol (v %)

Typ rizikového chování	Krizový plán je vytvořen a je součástí MPP	Krizový plán je vytvořen, ale není součástí MPP	Krizový plán není vytvořen
Záškoláctví	52,7	23,4	23,9
Šikana	70,2	18,8	11,0
Agrese ve škole	56,5	21,5	22,0
Nekázeň	43,2	29,9	26,9
Překračování školních pravidel	42,6	32,3	25,1
Adiktologie – závislostní chování	47,4	16,0	36,6
Rasismus / xenofobie	40,7	17,1	42,2
Rizikové sporty / doprava	24,7	18,5	56,8
Sexuální rizikové chování	31,5	14,7	53,8
Poruchy příjmu potravy	26,9	14,2	59,0
Týrání a zneužívání dětí	36,2	18,8	45,0
Negativní působení sekt	20,5	11,8	67,7

Základní školy mají nejčastěji vytvořeny písemné krizové plány pro řešení výskytu šikany (přibližně v 90 % škol), přičemž převažuje zařazení tohoto plánu do minimálního preventivního programu (MPP). Často jsou tyto plány vytvořeny také pro řešení agrese ve škole, záškoláctví, překračování školních pravidel a nekázně – i v těchto oblastech převažuje zařazení do minimálního preventivního programu. Nejméně často mají školy vytvořeny písemné krizové plány pro řešení výskytu negativního působení sekt.